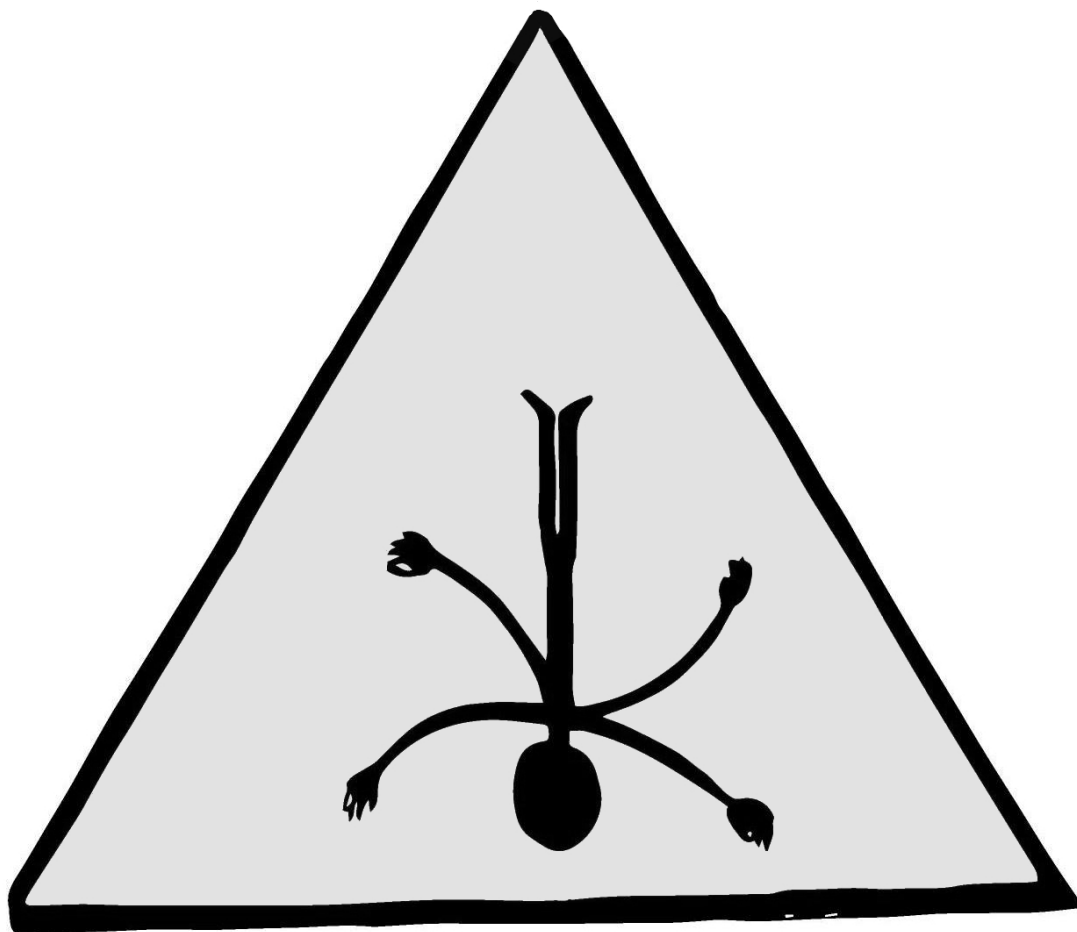

SPLAV!5

POZOR
EKLEKTICKÉ
ZAŘÍZENÍ

Jen pitomec se diví

úvodník ### Eva Marková

Myslíci člověk je od přírody nešťastný, diví se jen pitomec. Miluje filosofii a společenské vědy proto, že nenabízejí jasná východiska. Je znásilňován svou touhou po všem kulturním, je to perverzní a celosvětově sdílená tužba. Uchyluje se proto k dílům starých mistrů, aby mohl žít dál, píše v knize *Starí mistři* Thomas Bernhard.

Mistři pozvaní do Sobotky tvoří značně heterogenní společnost: regionální celebrity, znalci knižního provozu, literární kritikou zbožňovaní i nenávidění autoři. Mladí, entuziasmu plní lidé zde navštěvují dílny, jejichž mistři se s nimi dělí o své oborové know-how. Zároveň se tu setkávají návštěvníci několika generací. A redakce *Splav!u*? Ta plní roli bernhardovskou, napadá smysl a úroveň jak jednotlivých pořadů, tak jejich návštěvníků. Zesměšňuje je, karikuje, osočuje toliko z měšťáctví a sentimentality.

Jasně, možná při tom zesměšňuje i sebe samu. Ale copak jste nikdy nepochybovali o tom, proč tu vlastně jste? Nikdy jste neuvažovali nad tím, kdo vlastně do Sobotky jezdí? Nepřipadá vám to celé tak trochu perverzní? Východisko možná nabízí sám Bernhard, když tvrdí, že lidská hlava se lidskou stává teprve tehdy, pátrá-li po lidských chybách. A právě o to se ve své bohorovnosti snažíme, doufajíc, že tak třeba nahlédneme pod sukně literatury – a snad se o to samé snaží i tvůrci jednotlivých pořadů. Pro mě byl takovým zážitkem večer s mrtvými básníky – především čtení z díla Bohumily Grögerové ukázalo (a ano, odpusťte mi ten patos!), že i zdánlivě prostý popis skutečnosti rukou básníka nás může smiřovat s realitou života a smrti. Ne každý to umí...

Slovy starého mistra Bernharda: Nakonec nás takzvaní velcí duchové a takzvaní starí mistři stejně opustí. Přestože nesnášíme lidi, chceme s nimi být, protože jen v lidské společnosti máme šanci žít dál a nezbláznit se.

Čtvrtek 9. července

Program

9.00 sál spořitelny - ZMĚNA

Balzamovaná mumie

o poezii pro děti přednáší Petr Šrámek
vstupné dobrovolné

13.30 Šolcův statek

Vernisáž výstavy Adolfa Borna

úvodní slovo B. Stehlíková, účinkuje P. Rut
následuje beseda s L. Budagovovou
vstupné dobrovolné

16.00 dům s pečovatelskou službou

Nico - Ledová sfinga; Pasáček vepřů

beseda k rozhlasovým hrám
začátek poslechu 14.45
vstupné dobrovolné

17.30 zahrada Šrámkova domu

Autorské čtení Dory Kaprálové

vstupné dobrovolné

19.30 sál spořitelny

Koncert pro Mistra Jana

komponovaný pořad A. Strejčka a Š. Raka
vstupné 159 Kč

#uterni_splav!

„Myslím, že me podvecerní program namotivoval zajímat se o tvorbu KR o něco víc.“ a bohužel to není ironie. tys zesílela! (Lukáš Novosad)

#obsluha_v_mastali

Ještě chvíli a pudu si koupit rohlíky. (Zdeněk Ježek)

#sramkova_sobotka

Myslím, že reality show Básník hledá ženu by se tady ujala. (Petr Christov)

#redakce_splav!u

Jestli tam máme houbičky? No, spíš hodně zvýšený výskyt spór. (Eva Marková)

#mestska_knihovna

Já jsem tady loni byla a myslela jsem si, že za rok jste se někam posunuli. (neznámá paní)

#jakub_novosad

Pane řediteli! Pane řediteli! Von na to neslyší. (Jiří Feryna)

#splav!

Já se před váma bojím něco říct, abyste to neotiskli. (Jonáš Hájek)

#sramkuv_dum

Asi jim přišlo, že v Solnici je moc vzduchu, tak to přesouvají do Šrámkáče. (Ondřej Šmejkal)

#zahrada

Jestli to takhle bude dál, za pár let to tu bude druhá Šolcárna. (Jakub Novosad)

#zahrada

To už došlo na vincentku? (Silvie Mitlenerová)

#ikebana_myskova

Chichotání ubylo, sláva. (Petra Kultová)

#sobotecke_sedmero

Když vidím něčí sedmero, první, co mě napadne, je, že chtěl vymyslet desatero, ale došly mu nápady. (Ondřej Šmejkal)

#menu_v_mastali

V té roládě hrozí všelicos. (Ondřej B. Vinš)

#mrtvi_basnici

Mrtví básníci? Asi ne, nejdu. (Jonáš Hájek, živý básník)

#mrtvi_basnici

Dlouhý to nebylo, ale byli tam trapný lidi. (Silvie Mitlenerová)

#vasnive_lesby

To je jenom taková instalace. (světlušky z parku)

#lampiony

Taková blbost, a kolik to muselo dát práce. (Radim Kučera)

#lampiony

Nejdřív jsem myslela, že to bude nějaká blbost, ale je to fakt pěkný! (Tereza Šmejkalová)

#richard_klicnik

Nasrat na harleyistu. (Nadan Pojer)

#homofisting

Konečně máme SobotkaLeaks, tyvole. (Radim Kučera)

SPLAV! – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní

Věstník

Vychází v Sobotce během 59. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 4. do 11. 7. 2015. Cena 15 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, U Studánky 5, 170 00 Praha 7, IČ 26674122.

MK ČR E 15812

splav.redakce@gmail.com

Je však třeba neusnout na vavřínech. Je třeba si přiznat, že Sobotkou již po léta obchází strašidlo babicismu. Z restaurací, jejichž pokrmů si nelze vysvětlit jinak než řáděním chorobného mozku v rouchu kuchařově, se citlivějším povahám stahuje žaludek už od Boleslavi. Jen zocelení dlouholetí účastníci festivalu jsou schopni pravidelných návštěv restaurace Pošta a účasti na vskutku nezáživné hře „K jídlu, nebo ne?“ Vezměme si kupříkladu brokolicový krém. Zákazník může z menu vyčíst, že tento krém obsahuje obiloviny, avšak nikoliv mléčné výrobky, a je tak veden k tomu, že půjde o polévku, jejíž jádrou složkou bude vařená rozmixovaná brokolice, úctyhodné množství vody a jíška, která se bude tento nepoměr mezi objemem prvních dvou složek snažit decentně zakrýt. Očekává tak světle zelenou, lehce zahuštěnou tekutinu. S masoxem a maggi se – pohříchu – musí počítat, ale hlad je hlad a zákazník dojde k závěru, že se to – na rozdíl od jiných možností, jež nabízí brilantní italskou češtinou psaný jídelní lístek – risknout dá. Jaké je to pak překvapení, když je host počastován hustou bílou hmotou nevalné chuti, v níž po pečlivém zkoumání nalezne zelenožluté tečky, jež poukazují na to, že brokolice netvoří jádro „polévky“, nýbrž ji patrně nechali oschnout a nad vařící se vodou poté krátce oklepalí! Smutek, temný smutek zasáhne srdce gurmetovo!

Dalších slov není třeba. Je třeba činů. Je nutné vzít vaření do vlastních rukou! Od příštího roku nás proto čkejte na zahradě Šrámkova domu! Heslo: „Jídlo bude k jídlu!“

V dokonalé úctě

Jan Chromý

P. S.: Snažně prosím o otištění tohoto dopisu v rubrice Dopisy čtenářů. Děkuji!

Twitter recenze

#redakcni_prace

Haribo macht Kinder frei! (Ondřej B. Vinš)

21.00 zahrada Šrámkova domu

Lidová muzika z Chrástu

koncert převážně lidových písní z jižních a západních Čech

vstupné 59 Kč

Jídelníček

Oběd:

Hovězí vývar s nudlemi

Svíčková na smetaně, houskový knedlík, brusinkový terč
Pečené kuřecí paličky, vařený brambor, kyselá okurka

Večeře:

Zeleninová polévka

Smažený květák, vařený brambor, tatarská omáčka

Asijská směs s houbami, rýže

Na stopě zločinu aneb Brady svaté Kateřiny

reportáž ### Petra Kultová

Rychle dopíjím cappuccino s čokoládovým zdobením a hl-tám poslední sousto větrníku – svou snídani šampionů – ukončuji rozhovor o škodlivosti nadměrné konzumace cukru a chvatně mířím do sálu spořitelny. Je devět hodin a začíná první bod dnešního programu. Ale ne, pardon, nejprve úvodní slovo. Přiskakuje Tereza Dardová a s dávkou energie rovnající se kalorické hodnotě deseti kopečků místní cookies zmrzliny snědených naráz nás informuje o změnách v programu. Formality jsou brzy odbyty a přednáška dnešního starého mistra může začít.

Následující dvě hodiny mají být věnovány toulkám po slovní zásobě starší češtiny, přičemž sličnou průvodkyní nám bude dělat sv. Kateřina a odborný komentář podávat František Martínek z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace FF UK. Nutno prozradit, že Martínek je nejen nezdolný detektiv na poli historické lexikologie, zapálený teoretik partyzánských rekonstrukcí slov, majitel neoficiální kanceláře pro uvádění slovníkových bludů na pravou míru, ale i bývalý dlouholetý člen redakčního týmu *Splavu* a sobotecký mazák.

Dal nám nahlédnout do historické sociolingvistiky, poho-vořil také o vztahu doložitelnosti a neologismů nebo rozpadu polysémie na homonyma v rámci historické sociologie. Takhle to zní poněkud děsivě, ale v praxi to znamenalo celou řadu zvědavých otázek do publika. Například, co znamená „mít drn na hlavě“, co všechno se dát kout krom piklů, co byste šli dělat, kdyby vás naši předci poslali „stropit“, jestli se psalo šuple, nebo šuplet a co

mají společného slova „podařit“, „potěšit“ a „pohříchu“. V dalším bloku rozcupoval několik omylů ze synchronních slovníků. A kdo vydržel až do konce, dočkal se mravenčí detektivní rekonstrukce jednoho zapeklitého výrazu ze staročeské *Legendy o svaté Kateřině*.

Posluchači se tak mohli dnes odpoledne při korzování od Šolcárny k Vokýnku blýsknout vědomostí, kdo to byl podle kroniky Vavřince z Březové „tasan“ a koho tento umírněný pražský husita nazval líbezně „přiseračem“.

A protože v publiku včera sedělo velké množství silných kusů, ani po více než 90 minutách nebyly řady posluchačů nijak zvlášť prořídlé.

Být literátem jsem se musela učit

reportáž ### Silvie Mitlenerová

Do Šrámkova domu, proč? Sice se po famózní noční bouři konečně ochladilo a zatáhlo, ale na zahradě Šrámkova domu by se s přibráním kousku oděvu nadále sedělo krásně. Organizátoři nás vyhnali do patra, snad aby dámu neofouklo – přece jen Olga Walló už dosáhla věku, kdy se sluší zajišťovat jí maximální pohodlí. Po vyřešení všech technikálií spojených s okny, světlem a místy na sezení se započal osmdesátiminutový pořad se spisovatelkou, která sama sebe označuje za „velmi starého začátečníka“.

Spisovatelská dráha Olgy Walló se počítá od roku 1998, kdy opustila suterénní prostory dabingové režie a začala cestovat, psát a bojovat se strážnými přibývajících let. Slovy autorky samotné: „Jsem ráda, že jsem začala psát až pozdě. My starší lidé jsme výlučná generace, která pozoruje strašně se zrychlující svět, který nám ujíždí pod nohama – jsme ovšem dosud živí, i citově, a dodáváme k němu zkušenosti. Nevyžadujeme pozornost, spíš sami mezi sebou si chceme reflektovat.“ Asi taky proto vychází Olga Walló hodně z vlastního bohatého života, do knih

grafického pera Antonína Handla. Tento neúnavný hledač nových podob industriálního folku měl dlouhá léta na starost vizuální stránku *Splavu* a díky němu se našemu časopisu dostávalo vsutku důstojné grafické podoby. Naše kousavé a duchaplné články se mohly pohodlně opřít o ještě kousavější černobílé vize. Když byl naopak koeficient chatrnosti článku příliš vysoký, vždy zde byla možnost nahrazení chabého výtvaru autora nějakým Antonínovým uměleckým dílem.

Zmožené ruce robotníka nesoucí v inkoustové temnotě strasti celé pracující třídy, smyslné rty zabarvené odstínem Cabernet Sauvignon, ročník 2012. Nemluvný, tiše tak trpící pod nadvládou buržoazních soboteckých snobů, kreslil tento hrdina literárního proletariátu své vize o umělecké svobodě, kdy dělník pera konečně narovná svá uzávěrkou zmožená záda a inkoustu a pastelek bude pro všechny.

Antonín odevzdávající informačně nabitě texty s perfektní stylizací, bez chyb a bez nutnosti korektury, se skromným trhnutím ramen a se slovy: „tak je to tam, ale je to asi blbý“. Antonín jako bravurní diskutér na jakákoliv intelektuální témata; „jasně, jasně“. Antonín zahlcující *Splav!* svými dystopickými vizemi, děsícími jak malé děti, tak vetché stařenky a stařečky. Pověsti vyprávějí, že do dnešních dnů lze zahlédnout mohutné tělo Antonínovo, jak nevrle bloudí zahradou, dožadující se plastového kelímku s vínem.

Odposlechnuto v Sobotce

odposlechnuto ### záznam z odposlechnutí

starší žena: Ahoj!

mladší muž: Jé, dobrý den!

starší žena: Jak se máš? Nekradeš?

mladá matka: Podívej, tolik roubenek, to se jen tak nevidí. Spousta turistů se na ně k nám jezdí dívat.

zvídavá dcera: I Japonci?

mladá matka: Japonci našťestí ne.

žena: To je cyklobus. Ten jezdí jen v létě. Na internetu ho rozhodně nenajdeš.

žena 1: (trhá třezalku)

žena 2: Mladá paní, to je na bolení hlavy?

mladý muž (telefonuje): Nazdar kolego, sereš?

starý muž na veřejném WC (k mladému muži): Ty jsi taky Šrámkův pravnuček?

štamgast 1: Člověk nemá koukat na to, jak dlouho žije, ale jak žije.

štamgast 2: Tos řek hezky, Rudlo.

Vážená redakce!

dopisy čtenářů ### Jan Chromý

V Praze 7. července 2015

Vážená redakce,

zmohl jsem se letos jen na krátkou návštěvu, jež však vsutku byla mi (i mé ctěné choti) velice příjemnou. Je krásné sledovat, jak se festival rozvíjí. Ve Vokýnku půjčují pojízdná kola, na zahradě si lze dát dobrou kávu, a když se člověk podívá na své následovníky v redakci *Splavu*, dojde i na slzičky...

je to z místních zdrojů a – kolegové, umlatte mě Mistrovou bustou a pohřbete mě v režii Hany Kofrákové pod ořech! – má to zde tradici. Případně, pokud by to hosté unesli, je zde ještě logisticky snesitelnější a zároveň velmi cool varianta: nahradit květy balíčkem semínek místní atrakce. Podle kamaráda botanika se jmenuje ostropestř trubík a měl by jít celkem dobře vypěstovat i mimo Šrámkovu zahradu – pro rychlejší růst použijte k zalévání vodu z kašny.

Čisté srdce největší poklad

květomluva ### krabice knih před Íčkem

Po včerejším duchovním povznesení jsme neváhali zanořit ruce do krabice s knihami po desetikoruně, kterou pravidelně vynášejí do podloubí dámy z Íčka. Za cenu pouhého půlpiva jsme zde vylovili příručku květomluvy, opomíjené nauky, která přitom dokáže vnést do mezilidských vztahů tolik nového, tolik poetického, tolik voňavě barevného.

Karafiát červený: Bolí mne tvoje otálení.

Měsíček: Buď tebe, anebo žádnou!

Narcis žlutý: Závidím každému, na něhož pohlédneš.

Blatouch: Nebuď ukrutnou!

Kosatec: Tiché vody břehy lámou.

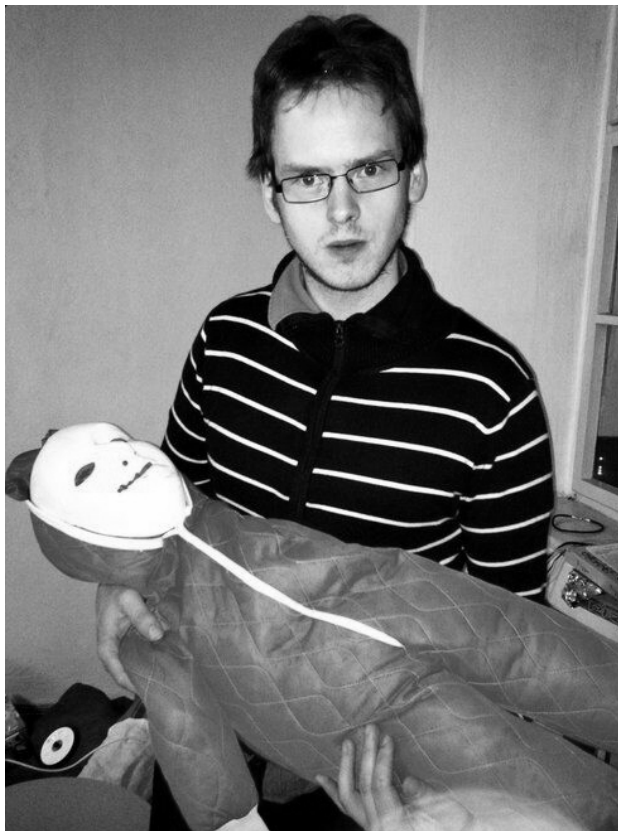
Slunečnice: Což je tvá hrdost nepřekonatelná?

Kaktus: Štěstí mé bylo krátké.

Chryzantéma: Na shledanou.

Černý a červený

staří mistři ### Tomáš Tkáč

Tichá voda břehy mele. Jak trapně jednoduché a neoriginální je vypomáhat si příslovím. Nicméně v době twitterovské úspornosti je každá zkratka dobrá. Navíc není lepšího způsobu, jak popsát dnes již zasloužilého mistra

vplétá pozměňené osudy známých a přátel. Sama o své tvorbě prohlásila, že její knihy mohou číst prostí lidé i sofistikovaní intelektuálové – těm prvním udělají radost příběhy ze života a personifikovaný bílý špic, druhí v knihách najdou nadhled a životní moudrost (což tentokrát píšu bez všudypřítomného cynického podtextu). V ten moment jsem se zradovala: znamená to, že díla Olgy Walló bych například mohla dát babičce k narozeninám. Najít knížku, která by babičku zaujala a já se nestyděla si o ni v knihkupectví říct, není totiž samozřejmost.

Nečetla jsem od Olgy Walló zatím nic. Vnější dojem ze čtení ale převyšoval má očekávání. Olga Walló má hlas jako zvon, který by zahradu v pohodě obsáhl; a oplývá půvabem, optimismem, sebeironií a smyslem pro humor. Zároveň nosí účes, který mě ve spojení se zmiňovanými vlastnostmi silně upomínal na babičku Libušku z dětského pořadu *Kuřátka*. Kultivovaný přednes se při čtení z připravované rytmické prózy inspirované posledními lety Miroslava Moravce změnil ve štekavý úderný projev, který připomínal slam poetry pro starší a pokročilé (tedy bez válení se po zemi).

Kultivovaný projev Olgy Walló se začal nebezpečně svažovat směrem k trapnosti až v poslední části pořadu, která opět trpěla zbytečným natahováním a snahou vyvolávat otázky – a následně vyvrcholila čtením básně z časopisu *Pižmo*. Básně hravé, básně odkazující na poetistické pohrávání si s písmeny, kterou ovšem poškodil už příliš dryáčnický přednes, kulení očí a přehnaná hlasová modulace. Moderátorka Ivana Myšková si snad aspoň letmo přečetla minulé dva *Splavý* a hihňala se jen ve chvílích nepřemožitelné nervozity. Zato když ze začátku zajímavě četla medailon a vyprávěla o svém vztahu k Olze Walló, po celou dobu měla oči zabodnuté do papíru (což v rozhlase, jejím bývalém pracovišti, projde, ale před publikem to nepůsobí nejlépe).

Nakonec si myslím, že asi dám přece jen v létě přednost jiné literatuře. Ale čtení jsem si užila a tipy na kvalitní lehké čtení, které člověk s dobrým pocitem zabalí babičce pod stromček, vždycky uvítám. Eventuálně těsně předtím i přečtu.

Kočky hrajou drone!

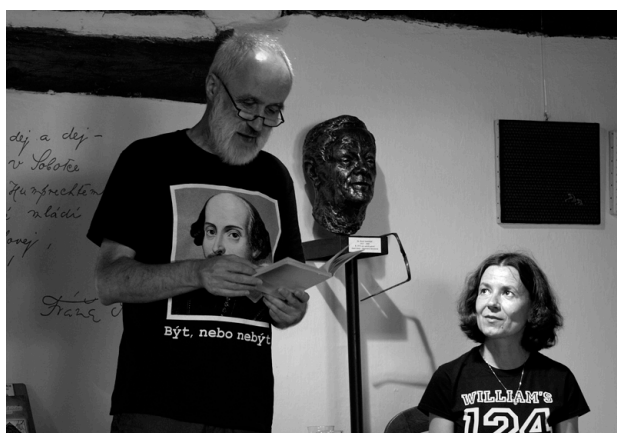
hejt ### Jiří Feryna

Se znepokojením pozoruji situaci na Šolcově statku. Horečným tempem narůstá počet koček, kterým je dovoleno volně se procházet a účastnit se pořadů v rámci festivalu Šrámkova Sobotka. Naposledy se tomu tak stalo včera při vystoupení Přemysla Ruta. Během jeho hry s básnickými prostředky a formami se totiž přítomné šelmičky začaly projevovat poněkud nepřeslechnutelně. V následujících odstavcích se dozvíte, jak takové nepřístojné kočičí chování vypadá.

Vše začíná jemňoulíčkým, slastným, souhlasným mručením: „Hm, hm.“ Se zvyšující se intenzitou tohoto mručení se pak začíná chvět nábytek, podlaha a jiný dřevěný materiál statku. Rut začíná být tlumen a já se rozpomínám na předvčerejší *Škrábanici*, ze které dost možná většina přítomných šelmiček předčasně odešla. Je dost možné, že by se Michalu Ratajovi přítomný drone (místy skoro drone doom) líbil.

Mručení zvolna přechází v minimalistickou promluvu: „Hm, hm, ano, ano, hm, hm.“ Stáváme se svědky percepční manifestace – toliko (zde píseň pro JVjr.: <http://bit.ly/iHg6RdQ>) pochopení (jinak zvané též intelektuální onanie) se opravdu jen tak nevidá, avšak z jakýchsi mně neznámých důvodů se toto pochopení na-prosto běžně a jedinečně zhmožňuje právě na té naší Šol-

cárně, pod pohostinným ořechem či v útulném pokojíku. Drone začíná být nepříjemným, avšak adekvátně k počtu přítomných šelmiček zákeřně lísavým (nejmenovaná kol. komparatistka s gustem pochrupuje).

Z výše zmíněných důvodů navrhuji zostřít politiku festivalu, neboť je na pováženou, zda kočky nemohou ohrozit naši kulturu, a to konkrétně například transformací intelektuálního onanie z činnosti soukromé v činnost veřejnou, skupinovou a podporovanou.

(V době psaní tohoto článku sedím zavřený na toaletě v naší redakci a pročítám si Derridu.)

Na bankomatu u Íčka

scholzárna ### anonym

Naše životy jsou modré spirály
Hranice realita-sen se smazaly

Šmahel bez Šmahela jako pán bez pána

reportáž ### Ondřej B. Vinš

Nedávné husovské výročí vcelku logicky vedlo k tomu, že byl na Šrámkovu Sobotku pozván profesor František Šmahel, historik a přední medievalista, aby promluvil o své knize *Hranice pravdy*, kterou napsal již v roce 1969 a nyní ji opět vydalo nakladatelství Argo. Krutá vedra posledních dní však způsobila, že se profesor Šmahel ze zdravotních důvodů omluvil. Zástupce Arga Richard Klíčník se proto ujal nevděčné role – moderovat pořad bez hlavní hvězdy. Je nutno říci, že po počátečním poněkud nejistém úvodu („a teď budu citovat z Wikipedie“) svou čest obhájil a dobře osvětlil tragikomické pozadí Šmahelova života, zejména z období, kdy nemohl publikovat a živil se jako řidič veřejné dopravy. Samotná kniha byla představena formou čtení Klíčníkem a Josefem Kačmarčíkem. I přes absenci Šmahelova případného zasvěceného komentáře k jednotlivým Husovým dopisům z Kostnice se oběma čtoucí podařilo vykreslit Husovu osobnost bez nánosů ideologického balastu, který se na něj za poslední více než století nabalil. Ukázali Husa také jako člověka, který cítí pochyby a nejistotu. Jakkoli jsem tedy šel na tento program bez velkého očekávání („Co jako chtějí bez Šmahela dělat?“), nakonec jsem odcházel o pár informací bohatší. Doslova jsem plál nadšením. (Tento vtíp prosím omluvte, vím, že je dost na hranici.)

bídka kytiček, zvířátek a srdíček. Ti progresivnější mohou sáhnout po symbolu dolaru, případně žiletce v dětské velikosti.

Ušetříme vaše znavené nohy i mozky dalších podrobných popisů a nabídneme již jen rychlý přehled zbývajících atrakcí. Zde je přehled toho, co můžete zakoupit v hyperkoloniálu na západní straně:

1. matrace vhodné do postýlky i do školek;
2. komplet oblité disky 4 ks;
3. prosklený skleník.

Pro ty, kteří by se místo nákupů raději věnovali rekreaci, nabízí Svaz zdravotně postižených v Sobotce vánoční pobyt 2015 v termínu 23. 12. – 28. 12. 2014. Spolu s vámi určitě pojede i předseda místní organizace ČSSD Jaroslav Šolc, jeden z největších autorů české literatury. Šťastnou cestu!

Jarmark soboteckých dílen

oznámení ### Josef Kačmarčík, režisér, a Lukáš Novosad, dílenský mistr

Jelikož se mezi účastníky festivalu šíří nejistota, jak bude vypadat program v sobotu 11. července, informujeme, že vystoupení jednotlivých dílen (tak, jak jsou uvedena na plakátech a v programové brožurě), je orientační. Protože je to poprvé, kdy zakončení dílen proběhne touto formou, je také příprava tohoto dne náročnější. Definitivní časový rozvrh právě vzniká na základě konzultací v jednotlivých dílnách, samozřejmě s přihlédnutím k požadavkům budoucích vystupujících, a bude uveřejněn v pátečním vydání *Splav!u*.

Květy zla

agitka ### Tereza Šmejkalová

Všichni, co nám sem přijíždějí udělat Sobotku Sobotkou, dostávají rudé růže. S takovým svítivě zeleným hnízdem okolo. Letos tam prý měla být stuha s nápisem VZPOMÍNÁME, ale organizátoři nakonec vyměkli v obavě, že budou mít některého z hostů na svědomí. Rudé růže jsou subdodávka a kromě té diskuze o stuze se jimi dosud nikdo blíže nezabýval.

Myslím, že je načase modernizovat festival i v tomto ohledu.

V okýnku prodávají Hobžovy brambůrky, vyrobené bez použití palmového oleje, redakce *Splav!u* už dávno třídí odpad nejen na krabice od pizzy a zbytek, a dokonce i šrámkovští kojenci už začali alespoň sbírat víčka od PET lahví... ale jako oficiální pozornost pro hosty se pořád nakupuje tohle svinstvo?

Řezané květiny tohoto druhu pocházejí zpravidla z hollandských květinových burz, kam se dovážejí nejčastěji z Keni nebo Kolumbie. V místě původu se pěstují intenzivními metodami konvenčního zemědělství zaměřeného na maximální výnos bez ohledu na důsledky pro životní prostředí. Vysoce toxické agrochemikálie zamořují půdu i vodní zdroje, značně zatěžované už mimořádnou spotřebou vody pro zavlažování. Květinové farmy připravují místní obyvatele o tradiční zdroje obživy, nenabízejí však rozumnou alternativu: zaměstnanci zde pracují v otrockých podmínkách a bez ochranných pracovních pomůcek, ženy jsou nadřizovanými sexuálně zneužívány, výjimkou není ani dětská práce.

Když píšu tyto řádky, mé buřičské srdce starého redaktora se svírá pokořením, ale napsat to musím: nejvhodnější udržitelnou alternativou rudých růží je v podmínkách soboteckého léta kytice lučních květů. Vlčí máky opadávají, drobnější kvítky vadnou, celé se to musí jít pracně někde natrhat a dlouho to nevydrží, ale je to ekologické,

a pije zaslouženého turka po noční veselici. K tomu přichází osazenstvo hudební dílny a objednává si mandlovou zmrzlinu. Příchutě jsou rozličné, občas i bizarní. Přijďte! (článek obsahoval product placement)

Zanechte otisk v srdci vašich nejbližších

procházka ### Zdeněk Ježek

Sobotku, městečko našich srdcí, tvoří zejména zahrada, spořitelna, Šolcárna a další legendární místa. Neměli bychom ale zapomínat, že krásno se od jisté doby může skrývat i ve všednosti a že i zcela obyčejné prostory často skrývají neobyčejná překvapení. Připravili jsme si proto pro vás krátkou procházku neznámými kouty soboteckého náměstí.

Začít můžeme u jihovýchodního cípu. Prodejna obuvi Vlasty Kolumpkové skrývá ve výloze plakáty se zimními motivy, mezi nimiž nechybí iglú ani statný sněhulák. Nápis „Dárek, který potěší“ je v současných parných dnech zřejmě projevem sarkasmu obuvnice, která se sama skrývá v chladných útrobách svého hájemství.

Ve vedlejších potravinách Aleny Houžvičkové na sněhuláky nenarazíte, zato zde však můžete koupit šunku lahodnou, vepřovou, dětskou i jedenadvadesátiprocentní. Tuto hozenou rukavici nemohl nezvednout obchod Ovoce zelenina, který proti masné lobby bojuje nabídkou zahrnující lusky, merunky a kedlubny. Svou oázu v něm však najde pouze nadmíru bystrý vegetarián, protože sortiment mrkve či zelí je ve výloze zastoupen slaměným zajícem nadživotní velikosti.

Hned o něco dále na severní straně se nachází podnik s názvem Dětské oděvy. Právě zde můžete nalézt výzvu z titulku tohoto článku. Kromě obligátních oděvů pro děti ve výloze nalezneme i náušnice, které mají zřejmě zanechat onen otisk. Pro méně odvážné je zde připravena na-

Chlast vedle chlastu

recenze ### Tomáš Chaloupecký

Jediná zeď dělila včera večer *Chlast* a *chlast*. Hodinu a půl se v zahradě pilo méně než obvykle a snahou brněnského souboru FESTE bylo, aby tomu tak zůstalo natrvalo. Ve své tvorbě se soubor snaží reflektovat společensky problematická témata – zadluženost, domácí násilí, postavení intelektuála ve společnosti – v *Chlastu* pak, kdo by to byl řekl, alkoholismus. Na rozdíl od starších, v drtivé většině původních her sáhla autorka dramaturgie Katarína Kašpárková Koišová po klasickém románu (*Zabiják*), který doplnila úryvky z dalšího Zolova díla – z cyklu o Rougon-Macquartech, na *Zabijáka* navazující *Nanu*.

Dosti hutný a objemný román prošel při dramaturgii dvěma výraznými úpravami. Postavy byly seškrtány na tři (Coupeau, Gervaisa, Nana), které jen v několika málo obrazech doplní Lantier a Goujet, na jevišti ztvárnění představitelkou Nany. Druhou, daleko výraznější aktualizací textu je převrácení posloupnosti vyprávění. Představení bylo započato koncem – smrtí Coupeau a Gervaisy. Za volbou tohoto postupu vidím dva důvody: ač je příběh *Zabijáka* notoricky (ha ha) známý, zjevením rozuzlení na úvod představení je i menšině publika, jež děj románu nezná, umožněno pochopení inscenačního záměru. Ten je druhým, ještě důležitějším důvodem pro delinearizaci děje. Zola jistě toužil po vysokých prodejích, navíc nemohl znát postupy moderního románu, psal tedy román lineárně, od začátku do konce. Kvůli tomu však může být téma zastřeno běžným, „zážitkovým“ čtením. Toto je překlopením konce a závěru narušeno a teze Hippolyta Taina o trojím determinismu, jež Zolův naturalismus klíčově ovlivnil, tak mohou být mnohem přesněji vyloženy. Divákovi je krok po kroku umožněno analyzovat, jakým způsobem bylo to či ono rozhodnutí způsobeno předchozím chováním postav. Když jsme pak v závěru dovedeni až k počátku – vyprávění Coupeau a Gervaisy o alkoholismu jejich otců – je tato deterministická linie naplněna. V závěrečném obraze, jenž opakuje události z obrazu úvodního (doplněného o morální i tělesný rozpad Nany), by tak místo trojice hrdinů mohli stejně dobře stát rodiče ústředního páru. Kruh byl uzavřen, cyklus obnoven, spirála se sune po časové ose, při pohledu shora však opisuje stále tutéž kružnici.

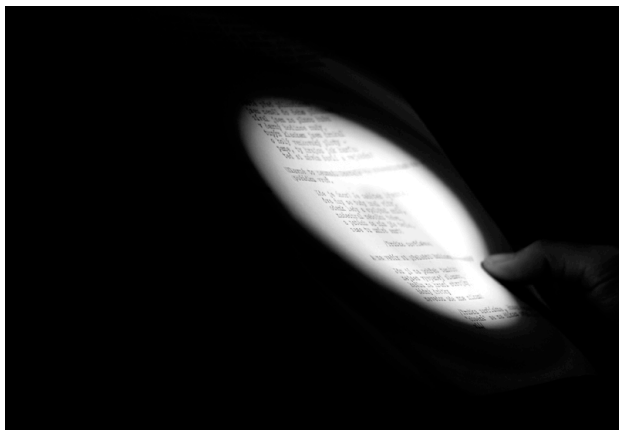
Všichni tři herci předvedli výborné výkony. Několik zaskobrtnutí – jak v řeči, tak v pohybu po jevišti – bylo způsobeno nejspíše nedostatkem času na adaptaci v neznámém prostoru, a můžeme je souboru snadno odpustit. Pro hnidopichy – nejvíce jich měl na svědomí Coupeau Václava Dvořáka. Naopak nejpřesvědčivější byla excentrická a – odpusťte mi animální pud – eroticky přitažlivá Monika Matoušková v roli Nany, jež přerod z Venuše přes

mladou dívku v morálně vyprahlou a vyžilou konkubínu zahrála bezchybně.

Vyprodaná Solnice byla svědkem excelentního a téměř dokonalého představení. Téměř – protože hrají-li čelní představitelé současného sociálně angažovaného divadla hru o škodlivosti alkoholu, těžko by byli spokojeni, kdyby stejně jako já potkali ihned po představení většinu první řady ve frontě u Vokýnka.

Konec masopustu

galerie ### Jan Henyš

Ne všichni mají metr padesát

mikrohejt ### Tomáš Chaloupecký, makroredaktor

Většina z toho, co se včera po večerce dělo v městském parku, byla dobrá. Na Topola i Grögerovou jsme vzpomínali patřičně, lampiony svítily, texty byly k přečtení, nikdo se neztratil, nikdo neuhořel. Úspěch, mohl by si říci organizátor. Jenže, milí organizátoři, zkuste si mít metr devadesát. Když rozvésíte tmavé provázky v tmavé tmě (ano, tma je tmavá), nebudou vidět. Když je pověsíte metr padesát vysoko, nebudou překážet trpaslíkům a lidem zkrouceným osteoporózou. Jsou ale i lidé vyšší. Lidé, kteří při každém kroku ve vaší provazové pasti riskovali dekapitaci. Například já. A ač jsem člověk nejistý téměř vždy a téměř všude, jedním jsem si jistý – pořad *Společnost mrtvých splav!áků* bych navštívil jen velice nerad. Obzvláště byl-li by věnován mně.

Kazatel basketbalu

výstup a nástup ### dílna poezie

Věra Punčochářová

Po basketbalu

Rajčata už neházejí (ve Španělsku je neúroda),
ale stejně se radši
zavřou do klecí.
Možná před sebelítostí.

Puma v kleci
svěsí hřbet.

Pelichá.

A přesto znovu naježí neonově zelené chlupy značky Nike.

Vpád zpocených nohou v barevných teniskách –
(Cítíš ten testosteron?)

Když se unaví
je prohra jako výhra.

Markéta Vlková

Kniha Kazatel

Přichází jako antihlas,
netečné torzo.
Krade knihy a nesladí.
Ničí nenarozená slova.
Odlepuje totožnosti,
tesá skeptická přísloví,
a je-li čas smíchu,
rozesílá prázdné e-maily.
Antihlas,
krutý kameník.
V čase vína roznáší číše unaveným.
Pijte se mnou, ubozí,
když marnost, tak ať je veselá!

Soutěž o hodnotné dary

prozaická dílna ### prozaická dílna

Účastníci prozaické dílny pod vedením Reného Nekudy dostali včera za úkol, aby během deseti minut popsali dvě sobotecká místa – museli se při tom však obejít bez vizuálních popisů. Pokud uhodnete, o jaká dvě místa se jedná, pošlete nám svou odpověď e-mailem, popř. nám ji do čtvrtka do 22 hodin doneste do redakce. Dva šťastní výherci si budou moci svou výhru vyzvednout v pátek v Íčku.

1. Uvnitř bylo ticho. Ale ne úplné. Čím déle tam stála, tím více zvuků dokázala rozlišit. Točící se větráky někde u stropu místnosti, monotónní vrčení mrazáku, klapaní podpatků na špinavé kachlíkové podlaze. Chvillemi se ozývalo šustění igelitových sáčků a k tomu neznámé tlumené hlasy. A pak jeden hlasitý, ale nebylo mu rozumět. Na odhalených ramenou pocítila chlad. Přes větráky jedoucí naplno se jí vzduch v místnosti zdál těžký a nehybný. Nasála smíšenou vůni různorodého zboží. Převládala laciná drogerie, úklidové prostředky a krmivo pro psy. Těšila se, až vyjde ven na čerstvý vzduch. (Tereza Markovská)
2. Chlad. Ne jako v hrobce. Chlad jako ve sklepě plném knih. Ve vzduchu je ticho a nepohne se ani molekula. To je ta knižní atmosféra. Ale to ticho je neposedné. Přidávají se k němu různá vrznutí, šepotání, občas kašel. Tajím dech. Bojím se, že by se příliš rozléhal. A najednou se tam vznáší hlas. Sebevědomý, cílevědomý. Protrhne ticho a spouští kanonádu zvuků. Hluku je tolik, že hrozí, že se malý uzavřený prostor roztrhne. Napětí a ticho, které jsou předurčeny k porušení. (Ester Prokešová)

Lumpencukrárna

bulvární místopis na 59 slov ### Ondřej B. Vinš

Sobotecká cukrárna je (nejen) v čase Šrámkovy Sobotky místem setkávání neobyčejných persón. Jen považte – slovnítný překladatel dává rozhovor mladé studentce literatury a při tom pojídá laskonku, vedle sedí Jan Rejžek